

Rada
Evropské unie

Brusel 21. června 2019
(OR. en)

10416/19

SOC 496
EMPL 384
ECOFIN 649
EDUC 328
SAN 310
GENDER 30
ANTIDISCRIM 20

POZNÁMKA

Odesílatel: Generální sekretariát Rady
Příjemce: Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět: Ekonomika blahobytu
– poznámka pro řízení rozpravy ministrů

Delegace naleznou v příloze výše uvedenou poznámku pro řízení rozpravy na zasedání Rady pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele (EPSCO), které se bude konat dne 8. července 2019.

Ekonomika blahobytu

Na evropském horizontu vyvstávají významné výzvy a příležitosti související se změnami, k nimž dochází v důsledku globalizace, změny klimatu, technologického rozvoje, nových forem práce a demografických změn způsobených delší střední délkou života a nízkou porodností. V této souvislosti jsou dnes odolnost a schopnost rychle se přizpůsobovat změnám na všech úrovních společnosti, včetně správních orgánů a podniků, důležitější než kdy dříve.

S cílem reagovat na tento vývoj a dosáhnout udržitelného a inkluzivního růstu v rychle se měnícím prostředí musíme podpořit náš evropský sociální model posilující postavení všech lidí. V situaci sílící globální konkurence nám tento model poskytuje komparativní výhodu. EU by měla usilovat o to, aby se stala nejvíce konkurenceschopnou a sociálně soudržnou ekonomikou na světě.

Diskuse o sociálním rozměru EU probíhá již několik let. Mezi ministry v Radě EPSCO panuje obecná shoda, pokud jde o význam sociálního rozměru EU a potřebu posílit jeho roli při jednáních o politikách EU, mimo jiné i v rámci evropského semestru. Někdy se však zdá, že sociální rozměr stále hraje poněkud podružnou roli v porovnání s dalšími oblastmi politik EU.

Evropská komise zahájila na podporu sociálního rozměru celou řadu významných iniciativ, z nichž nejdůležitější je evropský pilíř sociálních práv. Tento pilíř se stal důležitým mezníkem, neboť napomohl tomu, aby byla sociálnímu rozměru věnována v politické agendě EU větší pozornost, a vytvořil užší vazbu mezi hospodářským a sociálním rozměrem. Finské předsednictví chce v jednáních zahájených v souvislosti s evropským pilířem sociálních práv pokračovat a tato jednání zintenzivnit a má v úmyslu zorganizovat podrobná jednání s cílem zamyslet se nad otázkou ekonomiky blahobytu a vzájemně se posilujících vazeb mezi lidským blahobytem a udržitelným hospodářským růstem.

Hlavním posláním EU, jak je zakotveno ve Smlouvě, je zajistit úctu k lidské důstojnosti a podporovat blahobyt svých obyvatel.

Lidský blahobyt a udržitelný hospodářský růst nejsou protichůdné cíle. OECD provedla na téma ekonomika blahobytu¹ rozsáhlý průzkum, který ukazuje, že lidský blahobyt a udržitelný hospodářský růst se vzájemně posilují. Podpora blahobytu, jakož i prevence nemocí a předcházení sociálnímu vyloučení jsou velmi důležité z pohledu jednotlivce, jsou však rovněž klíčovými předpoklady snižování budoucích veřejných výdajů, zvyšování produktivity a prodlužování pracovního života. Lidský blahobyt je nejen hodnotou sám o sobě, má současně zásadní význam pro ekonomiku. Právě v tom spočívá *základní východisko ekonomiky blahobytu*.

Ekonomika blahobytu je široký pojem zahrnující politická opatření v sociální oblasti a v oblasti zaměstnanosti, rovnosti žen a mužů, zdraví a vzdělávání. Zdůrazňuje význam horizontálního přístupu. Má-li ekonomika blahobytu rozvinout svůj plný potenciál, je třeba překonat rezortismus prostřednictvím meziodvětvové spolupráce. Spolupráce posiluje znalostní základnu a otevírá prostor pro synergie a nevyužitý potenciál, jež je třeba využít s cílem maximalizovat pozitivní dlouhodobé dopady politických rozhodnutí.

Účinek opatření na podporu blahobytu a posílení socioekonomických příležitostí se může projevat se značnou časovou prodlevou, přičemž je často obtížné přesně odhadnout, jaký je přínos těchto opatření pro ekonomiku. Z tohoto důvodu je obtížné zahrnout investice do blahobytu do fiskální politiky, zejména během hospodářského útlumu. To však může vést ke značným nepříznivým vedlejším účinkům a ke zhoršení základních ekonomických veličin.

HDP je sice užitečný nástroj pro měření tržní produkce a poskytnutí orientačního obrazu ekonomiky v daném okamžiku, nepodává však všestranný obraz blahobytu lidí. Mají-li být vytvářeny fakticky podložené politiky, je nezbytné používat širokou škálu ukazatelů a komplexní posouzení dopadů a uplatňovat dlouhodobé hledisko.

¹ Shrnutí OECD uvedené v dokumentu ST 10414/19 a podkladový dokument OECD obsažený v dokumentu ST 10414/19 ADD 1.

Ekonomika blahobytu představuje přístup, který:

- *zlepšuje naše chápání toho, jak lidský blahobyť zvyšuje produktivitu, vytváří hospodářský růst, zvyšuje zaměstnanost a zlepšuje fiskální udržitelnost;*
- *zdůrazňuje význam komplexních posouzení dopadů, jež zajišťují hodnocení toho, jaký vliv mají legislativní a politická opatření na blahobyť lidí;*
- *klade důraz na blahobyť jako hodnotu samu o sobě a jako zdroj odolnosti společnosti a stability, která je rovněž prospěšná pro podniky a napomáhá k přilákání investic.*

Pro ekonomiku blahobytu nejsou zapotřebí nové pravomoci pro EU ani nezbytně nutné nové unijní struktury, ale spíše je třeba lépe využívat těch stávajících. Zdůrazňuje, že je důležité konat v oblastech, v nichž má EU mandát, jako je bezpečnost a ochrana zdraví při práci a rovnost žen a mužů.

Vedle této přímé pravomoci ovlivňuje EU blahobyť svých obyvatel různými dalšími způsoby, a to prostřednictvím právních předpisů v jiných oblastech politiky, prostřednictvím evropského semestru, který se dotýká hospodářské, sociální a zdravotní politiky a politiky zaměstnanosti, a prostřednictvím podpory a výměny osvědčených postupů. Blahobyť lidí má v důsledku efektu přelévání značné přeshraniční dopady, související nejen s růstem, ale i s ekonomickou a sociální stabilitou, a má proto klíčový význam pro budoucnost EU. Pokud EU nebude konat v zájmu zvýšení blahobytu svých obyvatel, ztratí podporu veřejnosti.

Jednou z největších výzev, jimž EU čelí, je rostoucí nerovnost v rámci členských států. Nerovnost vede k významné ztrátě lidského a hospodářského potenciálu, jak na úrovni jednotlivých států, tak na úrovni EU. Více příležitostí k vzestupné sociální mobilitě podpoří vzestupnou sociální a hospodářskou konvergenci, kterou EU potřebuje.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem se ministři vyzývají, aby se zabývali těmito otázkami:

- 1) Jaký je Váš názor na posílení ekonomiky blahobytu jako vodítka pro tvorbu politik a rozhodování?
 - 2) Jakým způsobem by se měly rozvíjet tvorba politik a rozhodování EU s cílem posílit vazbu mezi hospodářskou politikou a politikami blahobytu?
 - 3) Posílení zásad ekonomiky blahobytu v celé EU je dlouhodobý cíl. Jaké by měly být v tomto ohledu první kroky?
-